

Секція: Бухгалтерський облік, аналіз і аудит: національні особливості та європейські тенденції

Мейш А. В., к.е.н., доцент
Хмельницький національний університет
м. Хмельницький Україна

Просторове зображення процесу формування фінансових результатів торговельних підприємств.

Забезпечення ефективної діяльності торговельних підприємств вимагає системного підходу до формування фінансових результатів у повній відповідності з сутнісним змістом системи як сукупності елементів, одиниць, частин, об'єднаних за спільною ознакою, тобто впливом на величину прибутку чи мінімізацію збитків у тих випадках, коли їх уникнути не вдається.

Порівняльний аналіз принципів фінансової звітності за національними і міжнародними стандартами, здійснений Н. Цветковою [17, 14-20], дає підстави для висновку, що забезпечення ефективної діяльності торговельних підприємств вимагає системного підходу до формування фінансових результатів у повній відповідності з сутнісним змістом системи як сукупності елементів, одиниць, частин, об'єднаних за спільною ознакою, тобто впливом на величину прибутку чи мінімізацію збитків у тих випадках, коли їх уникнути не вдається. У свою чергу це зумовлює застосування відповідної облікової політики, тобто, сукупності методів, правил бухгалтерського обліку, передбачених діючою нормативно - правовою базою його ведення, зокрема, прийнятими в Україні положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, що в тій чи іншій мірі дотичні до формування фінансових результатів торговельних підприємств.

Насамперед це стосується застосування методів оцінки товарів, визначення амортизації необоротних активів, створення резерву сумнівних боргів тощо, які безпосередньо впливають на величину чи то собівартості товарів, чи адміністративних витрат, відтак валового й чистого прибутку (збитку). Визначення амортизації необоротних активів, створення резерву сумнівних боргів тощо, які безпосередньо впливають на величину чи то собівартості товарів, чи адміністративних витрат, відтак валового й чистого прибутку (збитку). Адже розглядаючи просторове зображення процесу формування фінансових результатів, варто звернути увагу на те, що це можна показати у вигляді прямокутника, який представляє співвідношення собівартості реалізованих товарів та витрат діяльності торговельних підприємств з отриманими з звітному періоді доходами. Для висновку, що забезпечення ефективної діяльності торговельних підприємств вимагає системного підходу до формування фінансових результатів у повній відповідності з сутнісним змістом системи як сукупності елементів, одиниць, частин, об'єднаних за спільною ознакою, тобто впливом на величину прибутку чи мінімізацію збитків у тих випадках, коли їх уникнути не вдається. У свою чергу це зумовлює застосування відповідної облікової політики, тобто, сукупності методів, правил бухгалтерського обліку, передбачених діючою нормативно - правовою базою його ведення, зокрема, прийнятими в Україні положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, що в тій чи іншій мірі дотичні до формування фінансових результатів торговельних підприємств. Застосування методів оцінки товарів, визначення амортизації необоротних активів, створення резерву сумнівних боргів тощо, які безпосередньо впливають на величину чи то собівартості товарів, чи адміністративних витрат, відтак валового й чистого прибутку (збитку). При цьому можливі три варіанти (рисунок).

Зокрема, за варіантом рисунку 1 поле А – Б – Є – Ж менше поля Б – В – Е – Д, отже підприємство отримує прибуток: поле В – Г – Д – Е.

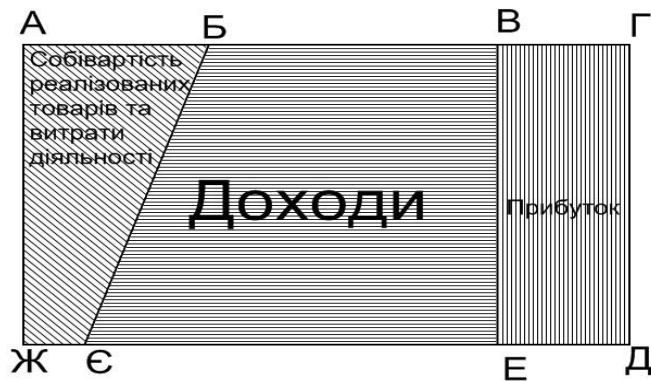

Рис. 1. Фінансовим результатом є прибуток

За варіантом ринку 2 поле А – Б – Є – Ж більше поля Б – В – Е – Ж, і в такому разі підприємство збиток: поле А – Г – Е – Д.

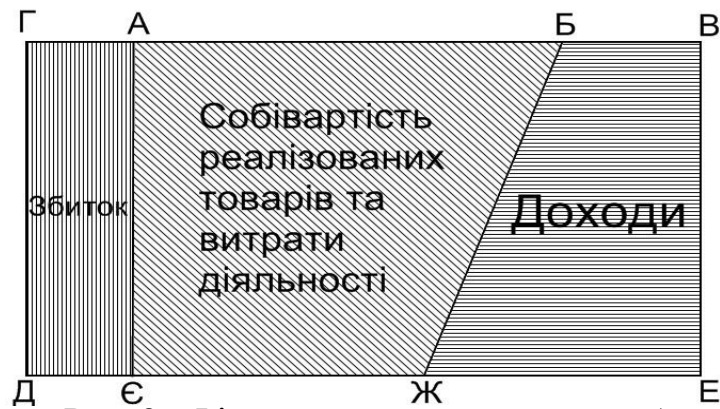

Рис. 2. Фінансовим результатом є збиток

Останній же варіант ринку 3 скоріше всього можна розглядати як теоретично можливий, бо ймовірність того, що в реальній практиці сума доходів підприємства співпаде у звітному періоді з собівартістю реалізованих товарів надзвичайно мала, хіба що для цього застосовуються цілеспрямовані методи, причому не завжди такі, які за теорією бухгалтерського обліку вважаються вуалюванням звітності.

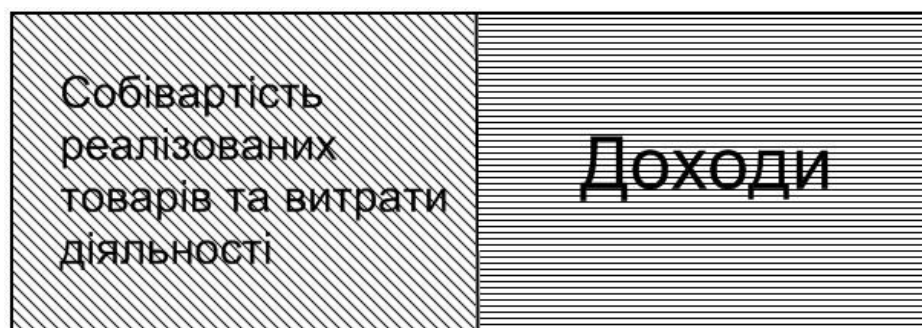

Рис. 3. Варіанти формування фінансових результатів торговельних підприємств

Література:

1. Цветкова Н. Сучасна організація обліку та складання звітності / Н. Цветкова // бухгалтерський облік і аудит. – 2008.- № 3.- С. 14-27.
2. Хомин П.Я. Формування звітності в підсистемах фінансового, управлінського й податкового обліку: Монографія. – Тернопіль: Економічна думка, 2004. – 288с.